

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 2. Opera vel minima; grata Deo, ejusque Filio incarnato.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

9. 9. regno fructus suos præulerunt. de Ponte in Cant. 2. §. 3.

Quod fructum suum &c. Pl. 1. 3. boni operis: fructum non solum germen cogitationis aut florem propositi, aut folia verborum. Hugo Card. hic.

Fulcite me floribus. Cant. 2. 5. id est, iuvate me orationibus: *stipate me malis.* ib. id est, munite me bonis operibus. Idem hic.

Veniat dilectus in hortum suum, & comedat fructum pomorum suorum. Cant. 5. 1. In hortum Dilectus venit, & fructum comedit, quando Christus mentes visitat, & bonorum operum delectatione se satiat. S. Gregor. hic.

Ortum fecit fructum centuplum. Luc. 8. 3. S. Remigius: fermen fructum facit trigelimum; quando bonam cogitationem inducit in animo, sexagesimum, quando bonam locutionem producit in ore: centesimum verò, quando in fructum boni operis exit. apud Sylveira hic. q. 13.

4. Filii.

Qui sunt isti? respondit: filii mei sunt. Gen. 48. 8. O quam jucundum est, quando Christus respondet, opera nostra esse filios suos. Perfectio opera bona, quæ facimus, & nostri filii sunt, & Christi: sed nostri, quasi matris; Christi autem quasi patris. Hugo Card. hic.

Notas fecit filii Israel voluntates suas. Pl. 102. 7. Filii nostri sunt bona opera bona; quos per propositum concipimus, per effectum parimus, per consuetudinem nutrimus. Hugo Card. hic.

Mulier salvabitur per filiorum generationem, si permanserit in fide. 1. Tim. 2. 15. Quæ est hæc mulier? nisi anima, quæ verbum concipit Dei veritatis, & parit opera bona similia Christo: irrationabile enim est existimare de sensibili generatione dictum. Origenes tr. 29. c. 24. hic.

5. Vestes.

Omni tempore sint vestimenta tua candida. Eccl. 9. 8. Hoc est, actiones, & opera; quæ virtutis normam sequuntur; nec non tradita nobis indumenta per lavacri regenerationem: quæ procul dubio candida aservantur per omne tempus, quò à peccatorum sordibus abstinemus. Olympiodorus hic.

Non habens vestem nuptialem. Matth. 22. 12. Dum vestem audis nuptialem; ne de vestimentis, quibus induimur, id existimes: sed de bonis operibus. S. Ephrem in illud attende tibi ipsi. c. 7.

Sicut vestimenta corpus, sic bona opera protegunt animam. S. Gregor. 1. 16. mor. c. 22.

Varia alia.

Det tibi Deus de rore cali, & de pinguedine terræ abundantiam &c. Gen. 27. 28. Toties de rore cæli benedictionem desuper accipimus, quoties per infusionem S. Spiritus de supernis gaudiis in mente aliquid degustamus. Cum verò bona opera per corpus agimus; de

terrena pinguedine ditamur. V. Beda hom. in Lect. Sabb. D. 2. Quadr.

Sacrificate sacrificium iustitiæ. Pl. 4. 6. Vocat opera bona sacrificium iustitiæ; quia opera iusta placent Deo valde, & per ea Deus honoratur. Bellarminus hic.

Sumite psalmum, & date tympanum; psalterium jucundum cum cithara. Pl. 80. 3. Sume & tu citharam; ut pulsata spiritus plechro, interiorum chorda venarum boni operis sonum edat. Sume & psalterium; ut harmonia dictorum, factorumque tuorum, concinnat. Sume & tympanum; ut organum tui corporis spiritus moduleur interior, factisque operantibus dulcis morum tuorum suavitas exprimat. S. Ambros. 1. 6. in Luc. 7.

Exiit qui seminat seminare. Matth. 13. 3. Semina sunt bona opera. S. Bernardus 1. 37. in Cant.

Quid est hoc, quod dicitur *vespere, & mane.* Gen. 1. Vespere est finis jam consummati, imò ordinati operis; manè autem incipientis, vel potius ordinandi operis. S. Anselmus in Elucidario.

Jacemus in vitiis, & jacemus oppressi: stamus, cum bonis operibus erigimur ad profectum. S. Chrysol. 1. 54.

Ut parum est, exire de Ægypto, nisi terram promissionis intraveris: similiter non sufficit declinare à malo, nisi bonum feceris. Petrus Cellens. 1. de pan. c. 4.

§. II.

Opera vel minima, grata Deo, ejusque Filio incarnato.

Noli timere Abraham &c. Gen. 15. 1. Notat hæc S. Ambrosius 1. 3. de Abrah. c. 1. Deum dixisse, postquam oblata sibi dona à rege Sodomorum contempserat: & subjungit: non est servus ad remunerandum Dominus; & ceterò promittit; & multa largitur; nè infirmos animos ad dilationem mercedis subeat poenitentia, contempnisse præsentia. &c. apud de Ponte in Cant. 3. §. 3.

Intuli eam in ararium regis. Gen. 47. 14. Id est, in cor Patris; ubi Christus mittit opera nostra; ubi, tanquam thesaurus pretiosissimus, custodiuntur. Hugo Card. hic.

Tenui illum. Cant. 3. 4. O quam tenet illum, &c. ut ita dicam, cogit Fidelium animam; dum beneplacita illi, & accepta, facit. Teneaturque operibus virtutis, non manibus armorum, non divitum pompis, non opulentorum jactantia, non elatorum fastu; non gula, somni, luxuriæ, invidiæ, morbo laborantium: sed misericordie, pietatis, continentie, humilitatis, temperantiæ, benevolentie, castitate, & precibus rectorum. Philo Carpathius hic.

Vulnerasti cor meum - in uno oculorum tuorum &c. Cant. 4. 9. In uno oculorum, & in uno crine, se faucium clamat: ut ostenderet; non tantum sibi grata esse opera magna justorum, sed etiam minima. S. Franciscus Sales. prax. spir. p. 3. c. 35.

Veniat

Veniat dilectus meus in hortum suum. Cant. 5. 1. Ad quos, & quales, fructus edendos horti sui, hoc est, Ecclesiæ gentium, & cuiusque Fidelis animæ, invitetur à sponsa sponfus; ipse per se declarat in Evangelio, dum dicit: Joan. 4. 34. *meus cibus est &c.* hoc est, ut quamplurimos ad me convertam, meosque discipulos faciã, & amicos, omnes in me credentes: quorum bona opera tanquam fructus suavissimos virtutis sponfus edit, hisque maxime lætatur. Philo Carpathius hic. *In hortum dilectus venit, & fructum comedit.*

David autem rex. Matth. 1. 6. Cur David solus nominatur rex? quia regnum propriò suò labore comparavit. S. August. 1. 1. de mirabilib. Script. c. 30. *David autem rex,* ait, *genuit Salomonem;* cui non additur, regem, cum Salomon patris regnò teneret majus imperium. Sed ex hoc intelligitur; patris sui David regnum Salomon hæreditariò jure possidere, ad David honorem regni plus pertinere. David obtinuit regnum ex operibus; Salomon hæreditate: & apud Deum honos non ex hæreditate, sed ex meritis comparatus, excellit. Sylveira hic q. 26.

Alii cadebant ramos de arboribus. Matth. 21. 8. Quot bona opera propter Christum facis, tot eum ramis honoras. S. Bonaventura l. 2. D. Palm.

Fecit ei convivium magnum Levi in domo sua. Luc. 5. 29. Qui domiciliò Christum recipit internò, maximis delectationibus exuberantium pascitur voluptatum. Qui suã domò recipit Christum, convivium magnum exhibet, hoc est, bonorum operum spirituale convivium S. Ambros. 1. 5. hic.

Sitio. Joan. 19. 28. Manducare volebat, quando poma quærebat in arbore. Quid esurivit quid sitivit Christus; nisi bona opera nostra? In illis enim crucifigentibus, & persequentibus, quia nulla opera bona invenerat, jejunabat. Nam quale jejunium ipsius fuit; qui vix invenit unum latronem, quem in cruce gustaret. S. August. conc. 2. de parte Pl. 34.

Minima largè remuneratur. Vide Liberalitas §. 10.

§. III.

Opera spontanea Deo gratiora.

Quasi myrrha electa dedi suavitatem odoris. Eccl. 24. 20. Plin. 1. 12. c. 15. myrrha arbor bis per annum inciditur. Sudat autem sponte, priusquam incidatur; quæ vocatur stacte, sive lacryma myrrha; eaque myrrha est præstantissima.

Ita in civitatem ad quandam. Matth. 26. 18. Nomen non exprimitur, sicut Magdalene, & Martha. Joan. 12. 2. quia illæ non rogatæ, hic rogatus, excepit. Sylveira hic q. 4.

Angariaverunt ut tolleret crucem Jesu. Matth. 27. 32. Lucas ait. c. 23. 26. *imposuerunt illi crucem portare post Jesum.* Joannes autem c. 19. c. 17. *baulans sibi crucem.* Utri credemus? unus Simonem portasse crucem ait, alter Christum. Mattheus dubium solvit: *Angariaverunt &c.* S. August. l. 34.

ad Fratres in eremo; qui bona faciunt coactè, Deo non sunt accepti; & Simoni Cyrenæo, quem Judæi angariaverunt, ut crucem Christi portaret; optimè comparantur. Ecce enim Simon Cyrenæus portat cum dolore; quia non libenter portat, angariatur invitus est, coactus. Quia non libenter tulit, censendus est non tulisse. Paoletti in festo Purif. B. V.

Non quero voluntatem meam. Joan. 5. 30. Non est opus meritorem, nisi fuerit voluntarium: & quantò opus sit animo promptiori voluntate, tantò est Deo acceptius, & præmii amplioris: eò quòd Deus respiciat affectum potius, quam effectum. Dion. Carth. hic.

§. IV.

Motiva varia ea exercendi.

Beati, quorum remisse sunt iniquitates, & quorum tecta sunt peccata. Pl. 31. 1. Peccata tegimus, cum bona facta malis actibus superponimus. - Quamlibet enim Sancti viri adhuc in hac vita sunt; habent tamen, quod ante Dei oculos operire debeant. S. Gregor. hom. 1. in c. 1. Ezech.

Da partem septem; partem quoque dato & ipsis octo &c. Eccl. 11. 2. Modeste, inquit, vive in presenti sæculo, & thesauriza tibi per operum bonorum executionem, quæ ad futuræ vitæ bonum pertinet; atque ita partem ipsis septem dato, & ipsis octo. Olympiodorus hic.

Murænas aureas faciemus tibi. Cant. 1. 10. Tota erat in osculis, in odore, & in meridie, sponsa; hoc est, cordis tantum intenta victimis, operum hostias negligens. Egredere hanc sterilitatem operum in sponsa sua passus sponfus: compturus proinde illam; aureas facturum se dicit murænas manibus: ut sciat, gratiora Deo gesta fore, quam vota: & mercedem uberem operibus refundi, quam affectibus; labori manuum, quam osculo. Oli-va. l. 1. Strom. §. Murænas &c.

Voca operarios. Matth. 20. 8. Cur paterfamilias per se non reddit mercedem operariis, sicut per se eos ad vineam conduxit? Negotium laboris, & meriti, utpote rem majoris ponderis, per seipsum exequitur: illius verò mercedem, ut quid inferius, procuratori suo committit. Pluris æstima, laborare pro Deo, quam præmiari. Sylveira hic q. 13.

Arma nostra sunt, qui nos Salvator instruxit, oratio, misericordia, atque jejunium: jejunium enim melius quam murus tuetur; misericordia facilius liberat, quam rapina; oratio longius vulnerat, quam sagitta. S. Ambros. 86. apud Naxera in Jos. 6. §. 11.

Omni tubâ clarior est per opera virtutum exhibitio: & ipsa luce splendens est munda vita; licet innumeri sint, qui calumniantur. S. Chrysost. hom. 6. in Matth. 5.

Nihil boni facere, hoc ipsum est malum facere. - quid enim proderit, die quæso, spinas omnes excidere; si bonum semen factum non fuerit? Idem f. 16. in ep. ad Ephes.

Si parum laboraveris, parum accipies; si verò multum operaberis, multa te merces manerit: